

7077 J5 ce

Naczelne Dowództwo W. P.
(Sztab Generalny).

Poczta polowa Nr. 53. 21. kwietnia 1921.

ODDZIAŁ II.

Ew/6. Nr. 17446/II.

Angl
publ
1000

ADJUTANTURY GENERALNEJ

w B e l w e d e r z e .

Przedkłada się do wiadomości odpisy raportów
Pełnomocnika Wojskowego i Morskiego w Londynie
z 4. i 11. b.m. Nr. 533/tajne i 622/tajne.

2 załączniki
+ + +

Za zgodność:

M. Z. Dzikowski
ppol

I. Zastępca Szefa Sztabu
K U L I N S K I m.p.
Generał-pporucznik.

O t r z y m u j a :

Adjutantura Generalna,
M.S. Zagranicznych.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L: Dz. 7077 J5 dnia 24. 10. 1921. r.
Załącz. Wykaz

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Londyn, 4 Kwietnia 1921 r.

w Londynie.

No.553/Tajne.

Do Naczelnego Dowództwa W.P.

Oddział II

w Warszawie.

W odpowiedzi na tamt. Ew/I No.6724/II z dnia 23 Lutego 1921r. podaje się do wiadomości, że:

I/ Dziennik Rozkazów Wojskowych Angielskich /Army Orders/ nie może być dla Naczelnego Dowództwa W.P. zaabonowany, ~~lecz~~ będzie się przesyłał, jak dotychczas, regularnie raz na miesiąc.

II/ Organizacja Naczelných Władz Wojskowych Angielskich została przesłana Naczelnemu Dowództwu W.P. jako załącznik do punktu 6 tut. No.2564 z dnia 14 Stycznia 1921 r. /Patrz "The War Office List 1920"/.

III/ W myśl powyższego tamt. No. oraz tamt. Ew/No.7990/II z dnia 21 Lutego 1921 r. poniżej podaje się charakterystykę osób, stojących na naczelných stanowiskach Armji i Marynarki Angielskiej.

1. Sir Laming Worthington-Evans, Bt., Sekretarz Stanu dla Spraw Wojskowych /patrz tut. No.268/tajne z dnia 16/II/21. / . Specjalista w dziedzinie finansów, ~~lecz~~ przechodzi przez jaknajwięcej Ministerstw celem nabycia jaknajrozleglejszego doświadczenia a to w nadzieji zostania kiedyś Premierem. /To samo robią Churchill, Chamberlain i Horne./ Jest jednym z przyszłych wielkich ludzi /coming men/ Parlamentu. Młody, bardzo inteligentny, bardzo czynny, "very pushing", jak mówią Anglicy. Wraz z Hornem był jednym z pierwszych i najbardziej gorących stronników wznowienia stosunków z Bolszewikami. W stosunku do Niemiec jest zwolennikiem raczej łagodnej, kompromisowej polityki.

2. Lieut.-General Sir Alexander John Godley, K.C.B., K.C.M.G.

Sekretarz Wojskowy /Military Secretary/ Sekretarza Stanu dla

Spraw Wojskowych. Urodzony 4 Lutego 1867 r. Wychowanie wojskowe:

United Service College, Royal Military College w Sandhurst, i Staff College /1898/. Wstąpił do Royal Dublin Fusiliers 1886 r. Uczestniczył w wojnie Południowo Afrykańskiej. Naczelnym Wódz /G.O.C./ sił zbrojnych Nowej Zelandji 1910-14. W czasie wielkiej wojny: Dardanele i Egipt 1914-16, Francja jako Dowódca Korpusu Nowozelandzkiego, nad Renem w tejże funkcji.

Wytworny gentleman, lecz bez wybitnej indywidualności.

Bardzo przychylnie dla Francji usposobiony.

3. Field Marshal Sir Henry Hughes Wilson, Bt. G.C.B., D.S.O.
Szeff Sztabu Generalnego.

Urodzony 5 Maja 1864 r., Wychowanie Wojskowe: Marlborough College i Staff College. Wstąpił do Royal Irish Rgt. w 1884 r. Brał udział w Kampanjach: w Burmie 1885-1889 i Południowej Afryce 1899-1900. Assistant Director Staff Duties War Office 1904-1906, Dowódca Szkoły Sztabu Generalnego 1907-10, Szeff Oddziału Operacyjnego Naczelnego Dowództwa /Army Headquarters/ 1910-14, zastępca Szefa Sztabu Lorda Francha 1914. Dowódca Korpusu, Oficer łącznikowy z Główną Kwaterą Francuską, Delegat Wojskowy Angielski do Najwyższej Rady wojskowej międzysojuszniczej w Wersalu 1917. Najinteligentniejszy oficer Armji Angielskiej. Bardzo wykształcony, lecz nie należałoby zbyt polegać na jego charakterze. Nie traci żadnej sposobności, żeby wygadywać na polityków, lecz niemniej jest z nimi w doskonałych stosunkach. Bardzo przywiązany do Marszałka Focha od czasów przedwojennych, gdy był Dowódcą Staff College a Foch - Ecole de Guerre. Najlepszy dla nas sposób otrzymania cokolwiek od niego - za pośrednictwem Foch'a lub Weygand.

4. Lieut. General Sir Philip Walhouse Chetwode, Bt. K.C.B., K.C.M.G., D.S.O. Zastępca Szefa Sztabu Generalnego.

Urodzony 21 Września 1869 r. Wstąpił do 19 Pułku Huzarów 1889 r. Brał udział w kampanjach: Chin Hills, Burmah 1892-93, Południowo-Afrykańskiej 1899-1902. Podczas wielkiej wojny: Dowódca 5 Brygady Jazdy 1914-15, 2-ej Dywizji Jazdy 1915-16 we

Francji, t.zw. Desert Corps w Egipcie 1916-17. East Force w Palestynie i Syrii 1917, 20-go Korpusu Armji 1917-18. Inteligentny i sprytny, odznaczył się podczas wojny jako Dowódca. Zarzucają mu w Armji, że jest politykiem od czasów przedwojennych wydarzeń w Irlandji /Ulster/, kiedy to przyjął dowództwo Brygady Jazdy w Curragh Camp po skrytnej dymisji Gough'a.

5. Major-General Sir Percy de Blaquiére Radcliffe, K.C.M.G., C.B., D.S.O. Szef Oddziału Operacyjnego Sztabu Generalnego. Urodzony 9 Lutego 1874 r. Wykształcenie: Winchester College, Royal Army College. Artylerzysta. Brał udział w kampanji Południowo Afrykańskiej /1899-1900/ i wielkiej wojnie na teatrze Francuskim 1914-18, jako Szef Sztabu Korpusu Kanadyjskiego lecz przeważną część służby wojskowej odbył w War Office.

Doskonały pracownik lecz bez wybitnej indywidualności. Skromny i nieśmiały. Nie wydaje się być wyznaczonym do zajmowania stanowisk na pierwszym planie. Bardzo prawy i można na nim polegać.

6. Major-General Sir William Thwaites, K.C.M.G., C.B. Szef Oddziału Informacyjnego Sztabu Generalnego.

Urodzony 9 Czerwca 1868 r. Wykształcenie: Wellington College, Woolwich i Staff College. Artylerzysta. Brał udział w kampanji Południowo Afrykańskiej 1897-1900 i w wielkiej wojnie we Francji i Flandrji 1915-18, gdzie dowodził 141-ą brygadą Piechoty 1915-16 i 46-ą Dywizją 1915-18.

<Wielki sportsman>/golf, polowanie par force/ lecz mniej dobry Szef Oddziału Informacyjnego. Zostawia faktyczne kierownictwo Oddziału swemu zastępcy Generałowi Bartholemew, który jest spiritus movens Oddziału. Asymilujący z szybkością rzeczy nowe i nieznanne. Typowy Anglik o umyśle i pojęciach "wyspiar- skich". Poza tem bardzo sympatyczny prawdziwy gentleman w stosunkach.

7. Major-General Sir Arthur Lynden-Bell, K.C.B., K.C.M.G. Director

Staff Duties. Urodzony 2 Stycznia 1867 r. Wykształcenie: Clifton College, Royal Military College i Staff College /1899/. Wstąpił do Buffs w r. 1885. Brał udział w kampanjach w Chitra i Południowej Afryce. Następnie całą służbę wojskową odbył w War Office. Podczas wielkiej Wojny służył we Francji i Palestynie. Szef Sztabu Generalnego od r. 1915 przed Wilson'em. Osobistość nadzwyczajnie sympatyczna. Inteligentny, czynny, otwarty, bardzo prawy. Żołnierz w całym tego słowa znaczeniu, niecierpiący polityków. Wielki frankofil, jest jednym z najzagorzalszych zwolenników przymierza Francusko-Angielskiego.

8. Lieut.-General Sir George Mark Watson Macdonogh, K.C.B., K.C.M.G

Adjutant General to the Forces. Urodzony w Marcu 1865 r. Wstąpił do Armji /Wojska techniczne/ 1884 r. Całą swoją karierę odbył w służbie informacyjnej. Przedostatnia funkcja: Szef Oddziału Informacyjnego Sztabu Generalnego. Nie dowodził niczem podczas wojny. Bardzo pracowity. Skromny i nieśmiały. Inteligentny. Gorący katolik, co czyni go podejrzanym w oczach wielu Anglików. Uchodzi za starającego się wprowadzać katolików do War Office'u.

9. Lieut-General Sir John Philipp Du Cane, K.C.B. Master General

of the Ordnance. Urodzony 5 Maja 1865 r. Wstąpił do Armji /Artyleria/ 1884 r. Staff College 1905-07. Brał udział w kampanji Południowo - Afrykańskiej /1899-1902/ i wielkiej wojnie, podczas której dowodził XV Korpusem Armji i następnie był na czele Misji Angielskiej przy Sztabie Marszałka Foch'a. Bardzo Inteligentny lecz nie bardzo pracowity. Bardzo przywiązany do Foch'a i Weygand'a, którzy byli zawsze z jego współpracy zadowoleni.

10. General Lord Henry Seymour Rawlinson, G.C.B., G.C.V.O., K.C.M.G.

A.D.C. Naczelny Wódz Armji Indyjskiej.

Urodzony 20 Lutego 1864 r. Wykształcenie: Royal Military College i Staff College. Wstąpił do Armji /60th K.R. Rifles/ 1884 r. Brał udział w kampanjach w Burmie, Sudanie, Południowej Afryce i wielkiej

wojnie, podczas której między innymi był Delegatem Angielskim w Wersalu i Decyzją 8-toj Armji od Marca 1918 /po Dough'a/. kierował ewakuacją oddziału ekspedycyjnego Angielskiego z Francuskiej Rosji 1919 r.

Najinteligentniejszy Generał Angielski po Wilson'ie. Bardzo zgrabny, sprytny, w doskonałych stosunkach ze wszystkimi, zwłaszcza z politykami. Wystąpił do Indji celem spojenia nowego ducha w Armji Indyjskiej, co powinno na się powieść. Bardzo oddany Marszałkowi Foch'owi.

Uwaga. W powyższych charakterystykach wybitnych osobistości wojskowych Angielskich specjalny nacisk kładzie się na ich stosunek do Foch'a i Francji wogóle, albowiem rzecz można, że ci generacjami Angielcy, którzy wykazują sympatię frankofilską, mogą być na ogół uważani, jako przychylnierównież i dla Polski usposobieni.

Zmiany Gabinetu. Dnia 21 Marca na posiedzeniu przedstawicieli Partji Unjonietycznej Chamberlain został jednogłośnie wybrany Leaderem Izby Goin w następstwo po Lordzie Las. Jednocześnie został on także Ministrem Skarbu i przyjął stanowisko Lorda Privy Seal /stróża pieczęci/, które zwykle zajmuje leader Izby Goin i które, zapominając na miejsce w Gabinetcie, odpowiada do pełnego stopnia Vice-Przydanturze Rady Ministrów.

Wysłucha wiadoma w Gabinetcie podjęta, że za sobą niemal kompletną rekonstrukcję Rządu. Lloyd George bowiem chciał skorzystać z tej sposobności, by umożliwić dopływ nowych sił, dotychczas niesużytkowanych, a zarazem wzmocnić swoje własne stanowisko w Gabinetcie, polecając oddanych sobie ludzi do przedstawiania tek ministerjalnych lub awansując swych poplecuszników w senie Gabinetu na wyższe stanowiska.

Tak więc 1-go Kwietnia zostali mianowani:

Sir Robert Horne, ostatnio Minister Handlu i Przemysłu, Ministrem Skarbu na miejsce Chamberlain'a.

Lord Edmund Talbot, ostatnio Parlamentarny Sekretarz Ministerstwa Skarbu, Vice-Królem Irlandji na miejsce Lorda French'a.

do wyjasnienia

Christopher Addison, ostatnio Minister Zdrowia, Ministrem bez Teki na miejsce Sir Laming Worthington Evans'a.

Kapitan F.K. Guest, ostatnio Sekretarz Parlamentarny Ministerstwa Skarbu, Sekretarzem Stani dla Zeglugi Powietrznej na miejsce Churchill'a.

Stanley Baldwin, ostatnio Finansowy Sekretarz Ministerstwa Skarbu, Ministrem Handlu i Przemysłu na miejsce Horne'a.

Sir Alfred Mond, Bt., ostatnio Minister Robót Publicznych, Ministrem Zdrowia na miejsce Edlison'a.

Wice-Hrabia Peel, ostatnio podsekretarz Stani dla Spraw Wojskowych, Kancelerzem Księstwa Lancaster na miejsce Lorda Crawford.

Hrabia Crawford and Balcarres, ostatnio Kancelarz Księstwa Lancaster, Ministrem Robót Publicznych na miejsce Mond'a.

F.G. Kellaway, ostatnio Parlamentarny Sekretarz Departamentu Handlu Samorskiego/Department of Overseas Trade/, Ministrem Poczt i Telegrafu na miejsce Illingworth'a.

Charles A. McCurdy, ostatnio Minister Apropiacji, Parlamentarnym Sekretarzem Ministerstwa Skarbu na miejsce Lorda Edmunda Talbot.

Epuzownik Leslie-Wilson, ostatnio Parlamentarny Sekretarz Ministerstwa Maryarki Handlowej, Sekretarzem Parlamentarnym Ministerstwa Skarbu na miejsce Guest'a.

Sir Philipp Lloyd Greene, ostatnio Parlamentarny Sekretarz Ministerstwa Handlu i Przemysłu, Dyrektorem Departamentu Handlu Samorskiego na miejsce Kellaway.

Perucznik Komandor E.Hilton Young Finansowym Sekretarzem Ministerstwa Skarbu na miejsce Baldwin'a.

Sir William Mitchell-Thomson, Bt., ostatnio Parlamentarny Sekretarz Ministerstwa ~~Handlu i Przemysłu~~ Apropiacji, Parlamentarnym Sekretarzem Ministerstwa Handlu i Przemysłu na miejsce Lloyd-Greene'a.

Podpułkownik Sir Robert A. Sanders Bt., ostatnio jeden z Lordów Ministerstwa Skarbu, Podsekretarzem Stanu dla Spraw wojskowych na miejsce Pezi'a.

Podpułkownik the Hon. C.F. Stanley Finansowym Sekretarzem War Office'a na miejsce Williamson'a.

Podpułkownik L.C.M.S. Amery, ostatnio Podsekretarz Stanu dla Kolonji, Parlamentarnym i Finansowym Sekretarzem Admiralicji na miejsce Craig'a.

Komandor B.M. Eyres-Monsell, ostatnio Skarbnikiem Dworu Królewskiego, cywilnym Lord'em Admiralicji na miejsce Lord'a Onslow.

Major the Hon. H.F.L. Wood, Podsekretarzem Stanu dla Kolonji na miejsce Amryego.

James Fitzalan Hope, ostatnio Parlamentarny Sekretarz Ministerstwa Amunicji, Chairman of Committees.

Podpułkownik Sir John Gilcour, Bt. młodszym Lord'em Ministerstwa Skarbu na miejsce Sanders'a.

Pułkownik George Gibbs skarbnikiem Dworu Królewskiego na miejsce Eyres-Monsell'a.

Jak widać więc rekonstrukcja gabinetu ograniczyła się do ogólnego przetasowania wewnętrznego tek przy bardzo nieznacznym dopływie nowego elementu.

Ze wszystkich tych najważniejsze są: nominacja Horne'a na Ministra Skarbu i Lorda Edmunda Talbot na wicekróla Irlandji.

Teka Ministra Skarbu uważana jest jako najpierwsza i najważniejsza w Gabinetcie Angielskim. Biorąc zaś pod uwagę, że Sir R. Horne ma za sobą zaledwie 3 lata Parlamentarnej kariery, nominacja jego na Ministra Skarbu stanowi niesłychanie szybki awans i wskazuje do jakiego stopnia Lloyd George potrafi poprzeć tych, którzy są jego oddanymi współpracownikami i wiernymi zwolennikami jego polityki.

Nominacja Lorda Edmunda Talbot'a na wicekróla Irlandji jest zdarzeniem historycznej wagi ze względu na to, że jest on leader'em Katolicyzmu w zjednoczonym Królestwie i pierwszym katolickim

wicekrólem Irlandji. Oznaczyć ona może kompletny zwrot w dotychczasowej polityce Anglji względem Irlandji. Przypuszczenie to potwierdza wygłoszona w dniu 23 Marca w Izbie Gmin podczas dyskusji nad sprawą Irlandzką mowa Lloyd George'a, w której Premier przyznał się otwarcie, że w stosunku do Irlandji spotkało go niepowodzenie: "I have failed up to the present and so have my colleagues" /załącznik./

W związku z rekonstrukcją Gabinetu nadmienić należy, że dnia 31-go Marca zostały dla względów oszczędnościowych zainicjowane następujące Ministerstwa, stworzone w okresie wojennym:

Ministerstwo Marysarki Handlowej (Ministry of Shipping) z Sir Joseph P. MacLay na czele.

Ministerstwo Apropizacji (Ministry of Food) z Charles A. Mc Curdy na czele.

Ministerstwo Amunicji (Ministry of Munitions) z Lordem Inverferth na czele.

1 załącznik

(-) Kłoczowski

Kontr Admiral W.P.

Za zgodność:

Gorski

Minister